

Έτησια Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας (έτος αναφοράς: 2024-2025)

Σχολική Μονάδα: 5ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΞΑΝΘΗΣ - 9370004

Σχολικό Έτος: 2024 - 2025

Ημερομηνία Εξαγωγής: 23/06/2025

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Καταγράφονται συνοπτικά τα χαρακτηριστικά και οι ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας, που κρίνονται σημαντικά για την αποτύπωση της εικόνας του σχολείου

Οι δράσεις που υλοποιήσαμε κατά το σχολικό έτος 2024-2025 υποδεικνύουν, με σαφήνεια, ότι όλες οι πτυχές της εκπαιδευτικής και παιδαγωγικής λειτουργίας συνδέονται στενά με τις κοινωνικές, οικονομικές και πολιτισμικές συνθήκες που επικρατούν στο μεγαλύτερο μέρος της κοινωνίας. Επιπλέον, αυτές οι συνθήκες επηρεάζονται από τον τρόπο και τους όρους με τους οποίους η Πολιτεία και το ΥΠΑΙΘΑ αντιμετωπίζουν αυτές τις παραμέτρους στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Το σχολείο μας λειτουργεί σε μια περιοχή με πολύπλοκα κοινωνικά, πολιτιστικά και οικονομικά χαρακτηριστικά. Οι εκπαιδευτικοί και οι οικογένειες των μαθητών αποτελούν ένα πολυσύνθετο μωσαϊκό που περιλαμβάνει πληθυσμούς με ποικίλα κοινωνικά, οικονομικά, πολιτιστικά και μορφωτικά χαρακτηριστικά, καθώς και ένα σημαντικό ποσοστό ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

Τίθεται, λοιπόν, ένα ερώτημα: θα αγνοήσουμε τις συνολικές συνθήκες και την υλοποιούμενη εκπαιδευτική πολιτική, προς χάριν «δημοσιοποίησης» ιδιαιτεροτήτων; Κάτι τέτοιο θα οδηγήσει σε ανταγωνιστική αντίληψη των σχολείων, σε πιθανές ωραιοποιήσεις της δημόσιας εικόνας ή σε στρεβλώσεις και παρερμηνείες, μακριά από τις ανάγκες των μαθητών/τριών μας. Εξάλλου οι εκπαιδευτικές και παιδαγωγικές μας δράσεις είναι δημόσιες και γνωστές στη σχολική μας κοινότητα και είναι αποτυπωμένες, κατόπιν συζήτησης, στις αποφάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων. Η αποτύπωση ιδιαιτεροτήτων μπορεί να αδικεί τον πλούτο της εκπαιδευτικής ζωής, οδηγώντας σε μια μετέωρη ιεράρχηση και κατηγοριοποίηση που αποσπά την προσοχή από τον κεντρικό παιδαγωγικό στόχο: τη μορφωτική στήριξη και την προαγωγή του μαθητικού πληθυσμού και την εξέλιξη της κριτικής σκέψης και της κοινωνικοποίησης κάθε μαθητή. Γι' αυτό επιλέγουμε να εστιάσουμε την προσοχή μας αποκλειστικά στα γενικά χαρακτηριστικά.

Ζητήματα που Πρέπει να Επιλυθούν

- 1. Η αναγνώριση και ενίσχυση του Ρόλου των Εκπαιδευτικών** ενισχύει την εκπαιδευτική διαδικασία. Παροχή επαρκών πόρων, αύξηση των μισθών, επιμόρφωση στη βάση των ενδιαφερόντων των εκπαιδευτικών και την αναγνώριση της σημασίας της εργασίας τους.
- 2. Προγράμματα επιμόρφωσης** για όλους τους εκπαιδευτικούς, με απαλλαγή από τα διδακτικά καθήκοντα, εστιασμένη σε ανάγκες που διατυπώνονται και επιλέγονται από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, με δωρεάν δημόσιο

χαρακτήρα και με ευθύνη των Παιδαγωγικών Τμημάτων. Επαναλειτουργία της μετεκπαίδευσης

3. **Η εξασφάλιση Επαρκών Υποδομών**, υλικών, κτηριακών και ηλεκτρονικών είναι κρίσιμη για την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Οι σχολικές μονάδες πρέπει να διαθέτουν σύγχρονες και ασφαλείς εγκαταστάσεις, εξοπλισμένες με την απαραίτητη τεχνολογία για την υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
4. **Η επαρκής Δημόσια Χρηματοδότηση της Εκπαίδευσης** είναι απαραίτητη για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών των σχολικών μονάδων. Πρέπει να είναι σταθερή, διαφανής, επαρκής και να εξασφαλίζει ότι όλα τα σχολεία έχουν τα απαραίτητα μέσα για να υποστηρίξουν την εκπαιδευτική τους αποστολή.
5. **Η λειτουργία Αντισταθμιστικών Δομών** όπως τα Τμήματα Ένταξης, η Ενισχυτική Διδασκαλία, οι Τάξεις Υποδοχής, η ψυχολογική και υγειονομική υποστήριξη, είναι κρίσιμη για την υποστήριξη των μαθητών/τριών και ιδιαίτερα αυτών που προέρχονται από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Στελέχωση με μόνιμο, επαρκές και εξειδικευμένο προσωπικό και να υποστηρίζονται με την αναγκαία χρηματοδότηση, ώστε κανένα παιδί να μη βρίσκεται εκτός δημόσιας εκπαίδευσης.
6. **Η σταθερή μόνιμη εργασία Οργανικής Σχέσης** των εκπαιδευτικών είναι βασική για την ανάπτυξη διαρκών και ουσιαστικών σχέσεων με τους μαθητές και τις οικογένειές τους. Η εργασιακή ασφάλεια επιτρέπει στους εκπαιδευτικούς να επικεντρωθούν στη διδασκαλία και την παιδαγωγική τους αποστολή.
7. **Η ενσωμάτωση της Κριτικής των Εκπαιδευτικών στα Αναλυτικά Προγράμματα** είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη ενός προγράμματος σπουδών που να ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες των μαθητών. Οι εκπαιδευτικοί, μέσω της εμπειρίας τους, μπορούν να προσφέρουν πολύτιμες προτάσεις για το περιεχόμενο, τη στάθμιση και τον όγκο της ύλης, καθώς και την αναγκαιότητα και το είδος των διδακτικών υλικών, που πρέπει να παρέχονται δωρεάν.
8. **Η ενίσχυση των Ευάλωτων Κοινωνικών Ομάδων**. Πολιτικές που προάγουν την κοινωνική ένταξη, ανταποκρίνονται στις ανάγκες, καταπολεμούν τις ανισότητες, την κατηγοριοποίηση και τους αποκλεισμούς, διαμορφώνουν όρους κοινωνικής δικαιοσύνης στο εκπαιδευτικό σύστημα.
9. **Ενίσχυση των Βιβλιοθηκών και της Τέχνης**. Η πρόσβαση σε βιβλία, η συμμετοχή σε καλλιτεχνικές δραστηριότητες και η δωρεάν παρακολούθηση παραστάσεων προάγουν την κριτική σκέψη, τη δημιουργικότητα και την πολιτισμική ανάπτυξη.

Τα παραπάνω ζητήματα παραμένουν άλυτα από την Πολιτεία.

Η επιμονή του Υπουργείου να πραγματοποιήσει εθνικές εξετάσεις στην Στ' Δημοτικού αυξάνει τους κινδύνους, δημιουργώντας περιβάλλον σύγκρισης και ανταγωνισμού που μπορεί να υπονομεύσει την κριτική σκέψη και την

εκπαιδευτική αποστολή των σχολικών μονάδων.

Διευκρινίζουμε, ότι η ποσοτικοποίηση στην οποία οφείλουμε να προχωρήσουμε εξαιτίας της υποχρεωτικής ποσοτικής αποτύπωσης στην εφαρμογή αυτή, στερείται επιστημονικής εγκυρότητας, και ως εκ τούτου δεν συναινεί σε αυτήν η επιστημονική, παιδαγωγική και επαγγελματική μας κρίση.

B. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία

Θετικά σημεία

Η ύπαρξη ενιαίων, καθολικών μορφωτικών και παιδαγωγικών στόχων για όλα τα παιδιά.

Η δωρεάν διανομή διδακτικών βιβλίων για όλα τα παιδιά.

Το διδακτικό υλικό που παράγεται από τους εκπαιδευτικούς της πράξης.

Η σταθερή πεποίθηση του εκπαιδευτικού σώματος για τον ανθρωπιστικό και παιδαγωγικό τους ρόλο.

Η συνεχής ανατροφοδότηση των γονέων, από τους εκπαιδευτικούς, για την πρόοδο των μαθητών και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν. Οι διαρκείς προσπάθειες των εκπαιδευτικών να υπάρχει γόνιμη επικοινωνία με τους γονείς, παρά τις καθημερινές δυσκολίες.

Οι καθημερινές προσπάθειες διαμόρφωσης αντισταθμιστικών και μορφωτικά επωφελών παιδαγωγικών πρακτικών. Είναι χαρακτηριστικό, από την έρευνα της ΔΟΕ, ότι παρά τις συνεχώς αυξανόμενες αντιξοότητες (ελλείψεις, κενά, όγκος ύλης, αύξηση μαθητών ανά τμήμα) το εκπαιδευτικό σώμα υλοποιεί σε μεγάλο βαθμό συνεργατικές μορφές μάθησης και διδασκαλίας. Το γεγονός αυτό βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση με την εικόνα απαξίωσης των εκπαιδευτικών και του έργου τους που προβάλλεται προς την κοινωνία.

Η ανάδειξη των κοινωνικών παραμέτρων και διαστάσεων της εκπαίδευσης.

Η καταγραφή ερευνητικών δεδομένων από τους εκπαιδευτικούς, για τη σημερινή εκπαιδευτική πραγματικότητα.

Σημεία προς βελτίωση

1. Ανάγκη περιορισμού της έκτασης και της δυσκολίας της «ύλης», δηλαδή ανάγκη χρονικής άνεσης για την εμβάθυνση στα διδακτικά αντικείμενα, με βάση τους εσωτερικούς ρυθμούς κάθε τμήματος.
2. Συστηματική και μακροχρόνια παρέμβαση για τον δραστικό περιορισμό μορφών που υπονομεύουν τον δημόσιο και δωρεάν χαρακτήρα της εκπαίδευσης. Ειδικότερα κατάργηση των μορφών πολυτυπίας που αναιρούν τον ενιαίο χαρακτήρα της εκπαίδευσης, όπως είναι τα πρότυπα σχολεία. Κατάργηση των εξεταστικών μορφών επιλογής και κατηγοριοποίησης των μαθητών. Τέτοιου είδους εξετάσεις όπως αυτές για την εισαγωγή σε πρότυπα σχολεία και οι εξετάσεις της λεγόμενης «ελληνικής PISA» ενισχύουν τα φροντιστήρια και του ατομικό ανταγωνισμό των μαθητών, υπονομεύοντας τόσο τη συνεργατική κουλτούρα, όσο και την παιδαγωγική σχέση με τη γνώση.
3. Ενίσχυση των θεσμικών δημοκρατικών οργάνων διοίκησης και συνεργασίας

της εκπαιδευτικής κοινότητας και κατάργηση των πλατφορμών ατομικών καταγγελιών και ποινικοποίησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

4. Σταθερή-μόνιμη και όχι ευκαιριακή στελέχωση όλων των θέσεων αντισταθμιστικών δομών, όπως της παράλληλης στήριξης, τμημάτων ΖΕΠ, τμημάτων ένταξης. Δημιουργία οργανικών θέσεων.
5. Εξέταση του περιεχομένου των διδακτικών πρακτικών ως προς τη μορφωτική τους ωφέλεια, την αντισταθμιστική τους δυναμική, και τη δυνατότητά τους ως προς την άμβλυνση των κοινωνικών και εκπαιδευτικών ανισοτήτων.
6. Περιορισμός του γεγονότος της μετακίνησης των εκπαιδευτικών σε διαφορετικές κάθε σχολικό έτος περιοχές της χώρας για να εργαστούν. Διορισμός- μονιμοποίηση των αναπληρωτών.
7. Αντιμετώπιση της ανεργίας, της φτώχειας και της περιθωριοποίησης μεγάλων τμημάτων της ελληνικής κοινωνίας, ώστε όλοι οι γονείς να μπορέσουν να παρακολουθήσουν και να υποστηρίξουν την πρόοδο των παιδιών τους.
8. Εκσυγχρονισμός των υποδομών (υλικών, κτηριακών , πολιτισμικών, ηλεκτρονικών) όλων των σχολείων.
9. Η χρηματοδότηση για τη δημόσια εκπαίδευση πρέπει να φτάσει στο 6% του ΑΕΠ και 20% των συνολικών κρατικών δαπανών. Αυτές οι δαπάνες θα πρέπει να είναι διαφανείς και «να προστατεύονται από μέτρα λιτότητας, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών που προωθούνται από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα», όπως διατυπώνεται στα 59 σημεία της UNESCO για την εκπαίδευση.
10. Λειτουργία βιβλιοθηκών, με πλήρη κάλυψη και χρηματοδότηση, σε κάθε σχολική μονάδα.
11. Η αύξηση των μισθών των εκπαιδευτικών.

Διοικητική λειτουργία

Θετικά σημεία

1. Η συνεχής προσπάθεια των εκπαιδευτικών να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του ρόλου τους και στα καθήκοντά τους παρά τα εμπόδια που θέτουν οι εκπαιδευτικές πολιτικές του ΥΠΑΙΘΑ.
2. Το βαθύ αίσθημα παιδαγωγικής ευθύνης των εκπαιδευτικών που τους παρωθεί, παρά τις εμφανείς ανεπάρκειες των σχολικών δομών, να μην εγκαταλείπουν την προσπάθεια να διαχειριστούν τις κρίσεις που αναφύονται στο εσωτερικό του σχολείου.
3. Ο διαρκής αγώνας των εκπαιδευτικών να εξασφαλίσουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις επιβίωσης των σχολείων παρά τη χρόνια υποχρηματοδότηση των σχολικών μονάδων.

4. Ο μεγάλος βαθμός συναντίληψης των εκπαιδευτικών για τα ζητήματα των σχολικών χώρων και υποδομών, για τα ζητήματα της χρηματοδότησης των σχολείων.
5. Η ανάδειξη της ιστορικής και κοινωνικής διάστασης των εκπαιδευτικών ζητημάτων, που διαμορφώνει προϋποθέσεις για αναστοχαστική δράση. Ειδικότερα η ανάδειξη των αρνητικών επιπτώσεων του επιθεωρητισμού.
6. Η ερευνητική καταγραφή που βρίσκεται σε εξέλιξη, για τα ζητήματα των κτιριακών υποδομών, των υλικοτεχνικών υποδομών και της χρηματοδότησης των σχολείων.

Σημεία προς βελτίωση

1. Η αύξηση της δημόσιας χρηματοδότησης των σχολικών μονάδων και η αποφυγή των ιδιωτικών διαμεσολαβήσεων. Σύμφωνα με τις συστάσεις του ΟΗΕ και της UNESCO η χρηματοδότηση της παιδείας θα πρέπει να ανέλθει στο 6% του ΑΕΠ ή στο 20% του κρατικού προϋπολογισμού (σελ. 55, 62)
<https://www.ei-ie.org/en/item/28473:activating-the-recommendations-of-the-un-high-level-panel-on-the-teaching-profession> και μάλιστα «πρέπει να μην υπόκειται σε μέτρα λιτότητας, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών που προωθούνται από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα».
2. Η άμεση και διαφανής κατανομή και απόδοση της χρηματοδότησης σε κάθε σχολική μονάδα.
3. Η σταθερή ενημέρωση των σχολείων για την κατανομή της χρηματοδότησης και τον απολογισμό κάθε έτους.
4. Η κρατική χορήγηση όλων των πάγιων δαπανών σε όλα τα σχολεία.
5. Η εξασφάλιση των αναγκαίων πόρων για τις λειτουργικές ανάγκες των σχολείων.
6. Η επαναλειτουργία των Σχολικών Επιτροπών, μέσα από εκτεταμένη διαβούλευση με τα εκπαιδευτικά συνδικάτα.
7. Η δημιουργία σταθερών δομών υποστήριξης που γεφυρώνουν την απόσταση ανάμεσα στο σχολείο και τις οικογένειες των μαθητών/τριών και διευκολύνουν τη διαχείριση των κρίσεων που εκδηλώνονται στο εσωτερικό της σχολικής μονάδας.
8. Η έγκαιρη και πλήρης κάλυψη των κενών σε εκπαιδευτικό προσωπικό, ώστε να μην υπολειτουργούν οι εκπαιδευτικές δομές.
9. Να προστατευθούν οι εκπαιδευτικοί από απειλές που υπονομεύουν το έργο τους και το έργο του σχολείου.

Να προστατευθεί το δικαίωμα της απεργίας, σύμφωνα με τις συστάσεις του ΟΗΕ και της UNESCO (Φεβρουάριος 2024, σελ. 36 – 38, <https://www.ei-ie.org/en/item/28473:activating-the-recommendations-of-the-un-high-level-panel-on-the-teaching-profession>)

10. Να σταματήσει ο διαχωρισμός των σχολείων στη βάση ποσοτικών διακρίσεων

που οδηγούν στην κατηγοριοποίησή τους και τη δημιουργία επιλέξιμων/ανταγωνιστικών προφίλ για κάθε σχολική μονάδα.

11. Η δημιουργία οργανικών θέσεων για όλες τις υπάρχουσες ειδικότητες εκπαιδευτικών, ώστε να μειωθεί η περιπλάνησή τους από σχολείο σε σχολείο.
12. Η πρόσληψη διοικητικού προσωπικού για τη γραμματειακή υποστήριξη των σχολικών μονάδων και συνολικότερα βοηθητικού προσωπικού.
13. Η απαλλαγή των εκπαιδευτικών από εξωδιδασκτικά καθήκοντα που δυσχεραίνουν το έργο τους και μειώνουν τον διαθέσιμο χρόνο που αφιερώνουν στις μαθησιακές ανάγκες των μαθητών τους.
14. Η αύξηση των μισθολογικών απολαβών των εκπαιδευτικών.
15. Δημιουργία Τάξεων Υποδοχής, Τμημάτων Ενισχυτικής Διδασκαλίας και Τμημάτων Ένταξης σε όλα τα σχολεία, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες των μαθητών/τριών.

Απαιτείται η δημιουργία και στελέχωση οργανικών θέσεων για τα τμήματα αυτά. Έτσι, οι εκπαιδευτικοί που θα στελεχώσουν τις σχετικές θέσεις θα αποτελέσουν ένα σταθερό σημείο αναφοράς για τα παιδιά αυτά, θα εμβαθύνουν στα σχετικά προβλήματα και θα συμβάλλουν καθοριστικά στην ανάπτυξη κατάλληλων παιδαγωγικών στρατηγικών αντιμετώπισής τους. Ακόμη, στο επίπεδο των κοινωνικών πολιτικών θα πρέπει να υπάρξει πρόνοια ώστε οι μαθητές των ευπαθών ομάδων να υποστηρίζονται συστηματικά με εστίαση στις ανάγκες τους και όχι ευκαιριακά μέσω χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων με συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης.

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών

Θετικά σημεία

1. Το υψηλό επίπεδο συναντίληψης που παρατηρείται στο εκπαιδευτικό σώμα, που έχει ως άξονες: τη χρηματοδότηση και στήριξη της δημόσιας παιδείας και των δημόσιων σχολείων, την αναγνώριση και στήριξη του έργου των εκπαιδευτικών, τη σταθερή μόνιμη εργασία, την απαλλαγή του μαθητικού πληθυσμού από τεστ κατηγοριοποίησης, αντίθεση στην ιδιωτικοποίηση της εκπαίδευσης, ενίσχυση των υγειονομικών και συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, αντίθεση στις πολιτικές κατηγοριοποίησης των σχολείων και των εκπαιδευτικών.
2. Ο συνεχής διάλογος μεταξύ των εκπαιδευτικών της πράξης για θέματα παιδαγωγικών και διδακτικών πρακτικών.
3. Η ανταλλαγή εκπαιδευτικού υλικού από τους εκπαιδευτικούς της πράξης στους Συλλόγους Διδασκόντων και μέσα από εκπαιδευτικές ιστοσελίδες και περιοδικά που προωθούν το συλλογικό πνεύμα, ενάντια στον ανταγωνισμό.

4. Ο υποτιτλισμός σειράς παιδαγωγικών video που αναφέρονται στην ιστορία της παιδαγωγικής και στα κρίσιμα ερωτήματα που θέτουν διάφοροι παιδαγωγοί, όχι μόνο στο παρελθόν αλλά στο σήμερα.

<http://doe.gr/%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B2%CE%AF%CE%BD%CF%84%CE%B5%CE%BF-2024/>

5. Η υψηλή ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών για ευρύτερα κοινωνικά ζητήματα όπως η περιβαλλοντική και κλιματική κρίση, η καταπάτηση των ανθρώπινων δικαιωμάτων, η φτώχεια, οι κοινωνικές και εκπαιδευτικές ανισότητες, ο υποσιτισμός, η παιδική εργασία, η παιδική εκμετάλλευση, η διαμόρφωση του κοινωνικού φύλου και τα στερεότυπα που τη συνοδεύουν, η καλλιέργεια πνεύματος αλληλεγγύης, συμπερίληψης και σεβασμού όλων των ανθρώπων και ιδιαίτερα των διαφορετικών και των πιο αδύναμων.
6. Οι πολλές, σημαντικές και καθημερινές διδακτικές παρεμβάσεις και προγράμματα για ευρύτερα κοινωνικά ζητήματα. Ο διαρκής διάλογος με τους/τις μαθητές/τριες για όλα τα ζητήματα που τους απασχολούν και όχι μόνο για την «κάλυψη της ύλης».
7. Η αξιοποίηση σύγχρονων οπτικοακουστικών μέσων και σύγχρονων κινηματογραφικών ταινιών, ως φιλμικά κείμενα, για την ανάπτυξη της κρίσης και των απόψεων των μαθητών/τριών, μέσα από δημοκρατικό διάλογο.

Σημεία προς βελτίωση

1. Επαναφορά της απαλλαγής από τα διδακτικά καθήκοντα κατά την περίοδο της επιμόρφωσης, όπως συνέβαινε στη Μετεκπαίδευση και τα Διδασκαλεία που πρέπει να επαναλειτουργήσουν.
2. Να υλοποιηθούν οι προτάσεις που διατυπώνονται από την επιτροπή της UNESCO για την ενίσχυση της δημόσιας εκπαίδευσης και του κύρους του έργου των εκπαιδευτικών. Να ενισχυθεί η ουσιαστική επιμορφωτική διαδικασία, συμπεριλαμβάνοντας προγράμματα ανταλλαγών και ερευνητικών πρωτοβουλιών, που θα πρέπει να αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της σταδιοδρομίας των εκπαιδευτικών. Για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών στις ανάγκες τους, οι επιμορφωτικές διαδικασίες θα πρέπει να απευθύνονται σε όλους/ες, θα πρέπει να είναι δίκαιες, δωρεάν, με άδεια και να προσμετρώνται στην εργασία τους.

<https://www.ei-ie.org/en/item/28473:activating-the-recommendations-of-the-un-high-level-panel-on-the-teaching-profession>

3. Απαλλαγή των επιμορφωτικών και μεταπτυχιακών σπουδών από την εμπορευματοποίηση και κατάργηση της «αγοράς» μορίων για τον διορισμό και τη συμμετοχή στην επιλογή στελεχών.
4. Εξασφάλιση όλων των προϋποθέσεων (διοικητικών, τεχνικών, οικονομικών

κλπ.) για την ανταλλαγή δωρεάν επισκέψεων με άλλα σχολεία της χώρας ή στο εξωτερικό. Προτεραιότητα σε εκείνα τα σχολεία οι μαθητές/τριες των οποίων έχουν λιγότερες δυνατότητες για πραγματοποίηση εκδρομών, ταξιδιών κλπ.

5. Μέριμνα της Πολιτείας για δωρεάν πρόσβαση μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών σε πολιτιστικές εκδηλώσεις, Μουσεία, θέατρα, σημαντικές εκθέσεις. Δωρεάν προγράμματα στα Σχολεία από τα Δημόσια Μουσεία και τους δημόσιους φορείς τέχνης, χρηματοδοτούμενα από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Γ. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Λειτουργία

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία

Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν

3

Άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις)

Σχολική διαρροή - φοίτηση

Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών

Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών και εκπαιδευτικών

Λειτουργία

Διοικητική λειτουργία

Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν

1

Άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις)

Σχολείο και κοινότητα

Λειτουργία

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών

Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν

1

Άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις)

Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Σημαντικότερα αποτελέσματα των Δράσεων

Η ποιότητα των εκδηλώσεων, η επιστημονική πληρότητα των εισηγητών και ο πλούτος του προβληματισμού που αναπτύχθηκε, ανέδειξαν σημαντικές πλευρές της ανεπάρκειας των εφαρμοζόμενων εκπαιδευτικών πολιτικών. Η διάθεση των συναδέλφων εκπαιδευτικών να συναντηθούν με τον ακαδημαϊκό λόγο βοήθησε σημαντικά στη διάχυση αυτού του προβληματισμού και των βασικών συμπερασμάτων του. Οι εκπαιδευτικοί έχουν απόλυτη συνείδηση ότι η επίτευξη των στόχων που τέθηκαν εξαρτάται από την ακολουθούμενη εκπαιδευτική πολιτική.

Από το σύνολο των δράσεων ως σημαντικότερα αποτελέσματα καταγράφηκαν:

1. Η διαρκής και μαζική ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών.

Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στις δράσεις ήταν ουσιαστική και μαζική, ενισχύοντας την πεποίθηση ότι η σχολική τάξη μπορεί να λειτουργήσει ως κοινότητα μάθησης μέσα σε ένα συνεργατικό και δημοκρατικό πλαίσιο.

2. Η ανάγκη ενίσχυσης της Δημόσιας και Δωρεάν Εκπαίδευσης.

Καθολική ήταν η διαπίστωση της ανάγκης για στήριξη του δημόσιου σχολείου, ιδιαίτερα μπροστά στην εφαρμοζόμενη πολιτική της υποχρηματοδότησης και της ιδιωτικοποίησης.

3. Τονίστηκε ο καθοριστικός ρόλος των κοινωνικοοικονομικών

παραγόντων (ανεργία, φτώχεια, εργασιακή επισφάλεια) που επηρεάζουν τις σχέσεις εντός της σχολικής κοινότητας και δημιουργούν εκπαιδευτικές ανισότητες. Τονίστηκε επίσης η ανάδειξη των αναγκαίων υλικών προϋποθέσεων και υποδομών για τη βελτίωση του σχολείου, που προσκρούουν στην υποχρηματοδότηση των σχολικών μονάδων, στις ελλείψεις σε εκπαιδευτικό, επιστημονικό και βοηθητικό προσωπικό, στην απουσία μόνιμου και σταθερού εκπαιδευτικού προσωπικού, ώστε τα σχολεία να μπορούν να σχεδιάζουν σε βάθος χρόνου.

4. Αναδείχθηκε η σημασία της δημοκρατικής συγκρότησης και

λειτουργίας του σχολείου για την ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών και τη διαμόρφωση ενεργών πολιτών.

5. Καταγράφηκε η ανάγκη για κοινές διεκδικήσεις, στόχους και δράσεις

που θα ενισχύσουν τις συνεργατικές παιδαγωγικές πρακτικές και το δημόσιο αγαθό της μόρφωσης.

6. Η διάχυση της συζήτησης στην Εκπαιδευτική Κοινότητα.

Όλες οι δράσεις τεκμηριώθηκαν σε ηλεκτρονική έκδοση, προωθώντας τη συζήτηση, τον αναστοχασμό και την ευρύτερη συμμετοχή της εκπαιδευτικής κοινότητας.

Εξειδικευμένα Θέματα που Αναδείχθηκαν:

7. Εξετάστηκαν οι δυνατότητες και οι κίνδυνοι από την είσοδο της τεχνητής

νοημοσύνης στην εκπαιδευτική διαδικασία.

8. Τονίστηκε η ανάγκη για ουσιαστική, συμμετοχική επιμόρφωση, με τους

εκπαιδευτικούς ως συνδιαμορφωτές του περιεχομένου, της διάρκειας και των

όρων της και όχι άβουλους δέκτες άνωθεν επιλογών.

9. Η κριτική αποτίμηση των Νέων Προγραμμάτων Σπουδών (ΠΣ). Αναδείχθηκαν προβληματισμοί σχετικά με την ποιότητα, τη μεθοδολογία και τη θεωρητική θεμελίωση των νέων ΠΣ, καθώς και την απομάκρυνσή τους από αρχές διαθεματικότητας και παιδαγωγικής ελευθερίας. Αναδείχθηκε η απουσία τεκμηριωμένης αποτίμησης από το ΥΠΑΙΘΑ για τα υλοποιούμενα προγράμματα και η ανάγκη να αποσυνδεθούν από κάθε μορφή αξιολόγησης-κατηγοριοποίησης μαθητών, εκπαιδευτικών και σχολικών μονάδων.

10. Αντιμετώπιση Σχολικής Αποτυχίας και Εκπαιδευτικών Ανισοτήτων.

Οι δράσεις κατέδειξαν την ανάγκη για πολιτικές άμβλυνσης των ανισοτήτων και στήριξης των ευάλωτων μαθητών, ενάντια στη λογική του ανταγωνισμού και της «ατομικής ευθύνης».

11. Η σημασία της ενίσχυσης των Σχολικών Βιβλιοθηκών. Τονίστηκε ο ρόλος των σχολικών βιβλιοθηκών ως εργαλείο ενίσχυσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, άρσης εκπαιδευτικών και μορφωτικών ανισοτήτων και καλλιέργειας της φιλαναγνωσίας.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Οι βασικοί παράγοντες δυσκολίας παραμένουν:

α) Η απουσία διαλόγου του Υπουργείου Παιδείας με τον συλλογικό φορέα των εκπαιδευτικών. Το γεγονός ότι οι απόψεις και τα αιτήματα του εκπαιδευτικού κλάδου δεν συζητούνται με επιλογή του Υπουργείου Παιδείας.

β) Η ένταση των περιστατικών διοικητικής πίεσης, ο αυξημένος φόρτος γραφειοκρατικής εργασίας, η θεαματική αύξηση άδικων διώξεων σε βάρος εκπαιδευτικών, η απαξίωση των συλλογικών οργάνων και ιδιαίτερα του ρόλου του συλλόγου διδασκόντων. Τα παραπάνω υποβαθμίζουν τις δημοκρατικές λειτουργίες, απαξιώνουν τον ρόλο των εκπαιδευτικών και εντείνουν την επαγγελματική τους εξουθένωση.

γ) Το κλίμα ανταγωνισμού και τα αρνητικά στερεότυπα που προβάλλονται στο κοινωνικό σώμα για το επάγγελμα του εκπαιδευτικού με αποτέλεσμα να δημιουργείται ένα φορτισμένο περιβάλλον και να ενθαρρύνεται η στοχοποίηση των εκπαιδευτικών για κάθε κακοδαιμονία του εκπαιδευτικού συστήματος.

δ) Η συνολικότερη οικονομική, κοινωνική, πολιτισμική κρίση και οι επιπτώσεις της στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Ανάδειξη Πρακτικών και προτάσεις για αξιοποίησή τους από άλλα σχολεία (προαιρετικά).

Πρακτική 1

Άξονας

Σχολική διαρροή - φοίτηση

Τίτλος Δράσης

Διερευνούμε του όρους και τις προϋποθέσεις φοίτησης (πλήθος, χώροι, υποδομές, υποστηρικτικοί θεσμοί, ύλη, προσβασιμότητα ΑμεΑ) όλων των παιδιών, με την κοινωνικοοικονομική ποικιλομορφία που χαρακτηρίζει το μαθητικό πληθυσμό (ευάλωτες οικονομικές και κοινωνικές ομάδες, ρομά, πρόσφυγες-μετανάστες), σε συνδυασμό με τις συνέπειες που έχουν οι εφαρμοζόμενες εκπαιδευτικές πολιτικές. Αναζητούμε, διερευνούμε, διεκδικούμε το δημόσιο σχολείο που θα μπορεί να υποστηρίξει όλα τα παιδιά που έρχονται από κάθε πολιτισμικό και κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον και οδηγεί σε αντιμετώπιση των ανισοτήτων.

Στόχος Βελτίωσης

Η ανάδειξη παραμέτρων (παιδαγωγικών, εκπαιδευτικών, οικονομικών, κοινωνικών, ασφάλειας υποδομών), που επηρεάζουν αρνητικά την εκπαιδευτική πορεία των μαθητών/τριων και τη σχέση τους με τη γνώση και το εκπαιδευτικό πλαίσιο (συνθήκες φοίτησης, παιδαγωγική σχέση, σχέσεις παιδιών).

Ανάδειξη των συνεπειών της αύξησης του αριθμού των παιδιών στην τάξη και πώς επηρεάζει την εκπαιδευτική διαδικασία. Ανάδειξη της αναγκαιότητας για μείωση του αριθμού των παιδιών στην τάξη.

Ανάδειξη της αναγκαιότητας στήριξης του δημόσιου σχολείου, επέκτασης των υποστηρικτικών θεσμών και άρση όλων των αρνητικών παραμέτρων που υπονομεύουν την εκπαιδευτική πορεία των μαθητών/τριών.

Ενέργειες Υλοποίησης

Πραγματοποιήθηκαν χρονολογικά οι ακόλουθες ενέργειες, εκδηλώσεις, δραστηριότητες:

Ιανουάριος 2025: Διαμόρφωση εμπεριστατωμένης επιστολής προς την Πανεπιστημιακή κοινότητα (ελληνική και διεθνή), τόσο των γενικών εκπαιδευτικών ζητημάτων, όσο και του προς εξέταση ζητήματος.

2 Φεβρουαρίου 2025: Διαδικτυακή εκδήλωση με θέμα: «Ανισότητες, σχολική αποτυχία. Ατομική ευθύνη ή κοινωνική ζήτηση;» παράμετροι του έργου των εκπαιδευτικών».

Εισηγήθηκαν: 1. Ασκούνη Νέλλη, Καθηγήτρια ΤΕΑΠΗ του ΕΚΠΑ. 2. Κυρίδης Αργύρης, Καθηγητής ΤΕΑΠΕ του Α.Π.Θ. 3. Πρόεδρος ΠΤΔΕ του Α.Π.Θ.

Φεβρουάριος 2025: Παρουσίαση ερευνητικών δεδομένων και επιστημονικών συμπερασμάτων για το ζήτημα.

Φεβρουάριος – Απρίλιος 2025: Εξέταση αρχείων και διατριβών από το Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών (<https://www.ead.gr/>).

Απρίλιος – Μάιος 2025: Ηλεκτρονική έκδοση (πρακτικά ημερίδας – Επιλογή άρθρων).

Υλικό (παράθεση υπερσυνδέσμου)

<https://doe.gr/συλλογή-κειμένων-2025/>

Πρακτική 2

Αξονας

Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών και εκπαιδευτικών

Τίτλος Δράσης

Ερευνούμε, καταγράφουμε και αναλύουμε τη σημασία ύπαρξης και λειτουργίας της σχολικής βιβλιοθήκης. Τη συμβολή της στη μαθησιακή διαδικασία, στηνδιερευνητική προσέγγιση, στη διδασκαλία, στην φιλαναγνωσία, στη διεύρυνση τηςπολιτισμικής ταυτότητας των μαθητών, στη βελτίωση της συνεργατικής σχέσηςμαθητών και εκπαιδευτικών.

Στόχος Βελτίωσης

Διερεύνηση και καταγραφή των σχολικών βιβλιοθηκών και της λειτουργίας τους.

Η ανάδειξη του κοινωνικού ρόλου της σχολικής βιβλιοθήκης στο σχολείο και την ευρύτερη κοινότητα, καθώς και της συμβολής της στην εκπαιδευτική διαδικασία, την παιδαγωγική λειτουργία, τη συνεργατική κουλτούρα και την άρση των ανισοτήτων.

Συζήτηση και προβολή προτάσεων και διεκδικήσεων των εκπαιδευτικών και του εκπαιδευτικού κινήματος.

Επικέντρωση στην αναγκαιότητα ενεργών σχολικών βιβλιοθηκών, καθώς και των απαραίτητων μέτρων που πρέπει να πάρει η Πολιτεία, με αύξηση της χρηματοδότησης της εκπαίδευσης.

Ενέργειες Υλοποίησης

Πραγματοποιήθηκαν χρονολογικά οι ακόλουθες ενέργειες, εκδηλώσεις, δραστηριότητες:

Ιανουάριος 2025: Διαμόρφωση εμπεριστατωμένης επιστολής προς την Πανεπιστημιακή κοινότητα (ελληνική και διεθνή), τόσο των γενικών εκπαιδευτικών ζητημάτων, όσο και του προς εξέταση ζητήματος.

15 Φεβρουαρίου 2025: Συμμετοχή σε διαδικτυακή ημερίδα με θέμα: «Ποια παιδαγωγική για την εκπαίδευση των μαθητών δημοκρατία, την εποχή της τεχνητής νοημοσύνης;» με εισηγητή τον Philippe Meurieu, Καθηγητή των Επιστημών της Αγωγής, 2, ερευνητή στη φιλοσοφία της παιδαγωγικής και της εκπαίδευσης, δοκιμιογράφο και συγγραφέας. Την εκδήλωση συντόνισε η Παιδαγωγική Ομάδας «Σκασιαρχείο», Χάρης Παπαδόπουλος.

Φεβρουάριος – Απρίλιος 2025: Εξέταση αρχείων και διατριβών από το Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών. (<https://www.ena.gr/>)

4 Μαΐου 2025: Συμμετοχή σε διαδικτυακή ημερίδα με θέμα: «Το σχολείο ως μορφωτικό/πολιτιστικό κέντρο της κοινότητας: Λογοτεχνία, φιλαναγνωσία. Ερευνητικά δεδομένα και προσεγγίσεις». Εισηγήθηκαν : 1. Βασίλης Αλεξίου, Καθηγητής ΠΤΔΕ, 2. Καθηγήτρια ΤΕΑΠΗ/ΕΚΠΑ. 3. Χρύσα Κουράκη, Διδάσκουσα (ΕΔΙΠ) στο ΤΕΑΠΗ του ΕΚΠΑ

Απρίλιος – Μάιος 2025: Ηλεκτρονική έκδοση των πρακτικών των ημερίδων.

Υλικό (παράθεση υπερσυνδέσμου)

<https://doe.gr/συλλογή-κειμένων-2025/>

Πρακτική 3

Άξονας

Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις

Τίτλος Δράσης

Διερεύνηση επιστημονικών και ερευνητικών δεδομένων, ανταλλαγή εμπειριών, μελέτη διεθνών ερευνών, συζήτηση και αναστοχασμός σχετικά με την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, επικεντρώνοντας: Στον δημόσιο χαρακτήρα της μέσω των δημόσιων πανεπιστημίου και των Παιδαγωγικών Τμημάτων, στην καθολική της απεύθυνση, στη δωρεάν συμμετοχή, στην περιοδική απαλλαγή από τα διδακτικά καθήκοντα, στο περιεχόμενό της με βάση τις ανάγκες των εκπαιδευτικών που καθορίζονται από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, στη διάρκεια της και στη σκοποθεσία της.

Στόχος Βελτίωσης

Ανάδειξη των προβλημάτων που δημιουργούνται από μια εργαλειακή αντίληψη της επιμόρφωσης που επιβάλλει περιεχόμενα έξω και πάνω από το εκπαιδευτικό σώμα, αγνοεί τις ανάγκες των εκπαιδευτικών και συσχετίζεται μόνο με την διεκπεραίωση κυρίαρχων επιλογών και των εφαρμοζόμενων πολιτικών.

Ανάσχεση της εμπορευματοποίησης στον τομέα της επιμόρφωσης, προτάσσοντας θεσμούς δημόσιους, δωρεάν, δημοκρατικής λειτουργίας και πανεπιστημιακής τεκμηρίωσης.

Συζήτηση για τον σκοπό της επιμορφωτικής διαδικασίας που θα επικεντρώνει στη συλλογική ανατροφοδότηση, στην άρση της επαγγελματικής εξουθένωσης, στις μορφωτικές ανάγκες των μαθητών.

Ανάδειξη του ρόλου και της σημασίας των Παιδαγωγικών Τμημάτων και της ανάγκης επαναλειτουργίας των Διδασκαλείων.

Ενέργειες Υλοποίησης

Πραγματοποιήθηκαν χρονολογικά οι ακόλουθες ενέργειες, εκδηλώσεις, δραστηριότητες:

Ιανουάριος 2025: Διαμόρφωση εμπεριστατωμένης επιστολής προς την Πανεπιστημιακή κοινότητα (ελληνική και διεθνή), Δήμων και των Γονέων, με τεκμηριωμένη παρουσίαση τόσο των γενικών εκπαιδευτικών ζητημάτων, όσο και του προς εξέταση προβλήματος.

Φεβρουάριος – Μάιος 2025: Συγκριτική εξέταση αναφορών για την επιμόρφωση από επίσημες διεθνείς πηγές και πλατφόρμες.

11-12 Μαΐου 2025: πραγματοποίηση διεθνούς διημερίδας και στρογγυλής τράπεζας με συνδικάτα της Νότιας Ευρώπης: «εκπαιδευτική αναπλαισίωση ή κλειστή, ατομική, εργαλειακή διαδικασία; Διεθνής εμπειρία και συνδικάτα.». Συμμετείχαν συνδικάτων από την Εκπαιδευτική Διεθνή και από την Ελλάδα, την Ιταλία, την Ισπανία, την Πορτογαλία, τη Γαλλία και <https://acrobat.adobe.com/id/urn:aaid:sc:EU:6f3d71dc-15e7-4e33-9213-f7a560d22107>

Μάιος - Ιούνιος 2025: Ηλεκτρονική έκδοση των πρακτικών.

Υλικό (παράθεση υπερσυνδέσμου)

<https://doe.gr/συλλογή-κειμένων-2025/>

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις

Θέμα 1

Αξονας

Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση

Ειδικότερο Θέμα

<https://youtu.be/WtHyvflP2b4>

Θέμα 2

Αξονας

Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών

Ειδικότερο Θέμα

<https://youtube.com/live/i5bwTPkMsRs?feature=share>

Θέμα 3

Αξονας

Σχέσεις σχολείου - οικογένειας

Ειδικότερο Θέμα

<https://youtube.com/live/Sd9HfSFwejw?feature=share>
